

4 maart 2022

Wij, lokale en regionale leiders uit de Europese Unie (EU), willen een EU die beter aan de behoeften en verwachtingen van de burgers voldoet.

1. De 240 regio’s, 90 000 gemeenten en ruim 1,2 miljoen lokaal en regionaal gekozen politici, die samen 450 miljoen mensen vertegenwoordigen, vormen de basis van de democratie in de EU. De democratie, die op lokaal niveau zo’n 2500 jaar geleden in de “polis” is ontstaan, kan in de EU alleen overleven als zij stevig geworteld is in de dagelijkse praktijk ter plaatse.

2. Draagvlak voor democratie staat of valt met menselijk vertrouwen en met het boeken van resultaten op het niveau dat het dichtst bij de burgers staat. Daarom pleiten wij voor het promoten van het model van een **“Huis van de Europese democratie”**, dat drie dimensies telt die voor legitimiteit moeten zorgen: stevige funderingen (de regionale en lokale overheden), sterke muren (de 27 lidstaten) en een beschermend dak (de EU).

Een bottom-up-aanpak van de besluitvorming in de EU-instellingen zal de EU dichter bij de mensen brengen en het vertrouwen herstellen in de EU als een democratisch project dat is gebaseerd op een sterke electorale vertegenwoordiging waarbij gendergelijkheid in acht wordt genomen.

3. Verkiezingen zijn een fundamenteel instrument om de representatieve democratie via het werk van politieke partijen te laten functioneren. We moeten ervoor zorgen dat niet alleen om de vijf jaar Europese verkiezingen worden gehouden, maar dat ook in de aanloop naar nationale, regionale en lokale verkiezingen wordt gesproken over belangrijke Europese thema’s, aangezien 70 % van de EU-wetgeving op lokaal en regionaal niveau ten uitvoer wordt gelegd.

4. Een democratischere EU moet de bestaande kloof waar het gaat om politieke en

juridische legitimiteit dichten en bewerkstelligen dat regio’s, provincies, steden en dorpen een onlosmakelijk onderdeel van haar besluitvormingsmechanismen worden, binnen de huidige Verdragsbepalingen of in geval van een toekomstige Verdragswijziging.

5. Daarom zouden wij graag zien dat het Europees Comité van de Regio’s, dat thans een adviestaak heeft, wordt opgewaardeerd en geleidelijk een bindende rol krijgt op een beperkt aantal beleidsterreinen met een duidelijke territoriale dimensie, zonder dat dit resulteert in een complexere EU. Ruimere aandacht voor de expertise van lokale en regionale overheden bij het opstellen en uitvoeren van EU-wetgeving zal leiden tot betere regelgeving en meer democratische legitimiteit in de EU.

Het subsidiariteitsbeginsel kan kracht worden bijgezet door het Europees Comité van de Regio’s betere toegang te geven tot onderhandelingen tussen de EU-instellingen over wetgevingsvoorstellen (trilogie) en door regionale parlementen in welbepaalde omstandigheden een formele rol te geven bij het voorstellen van EU-wetgeving.

6. Wij dringen erop aan dat wordt voortgebouwd op de ervaring van de Conferentie over de toekomst van Europa om een permanente en plaatsgebonden dialoog met de burgers te ontwikkelen als een participatiemechanisme dat kan helpen om het optreden van de EU beter te laten aansluiten op de realiteit op lokaal, regionaal en nationaal niveau en om de ideeën en zorgen van de burgers serieus te nemen, met name door jongeren een stem in het kapittel te geven. De nationale en Europese verenigingen van decentrale overheden, het Europees Comité van de Regio’s en zijn netwerken van jonge gekozen politici en regionale en lokale raadsleden uit de EU zijn bereid dit proces te faciliteren.

7. Wij roepen de Conferentie over de toekomst van Europa op om ‘cohesie’ opnieuw te bevestigen als kernwaarde en als kompas voor al het beleid van de EU, uitgaande van de eerbiediging van de beginselen van partnerschap en multilevel governance.

8. Wij zijn van mening dat de EU veerkrachtiger moet worden, dat lokale en regionale overheden duidelijk moeten worden betrokken bij de vaststelling en uitvoering van sociaal, klimaat-, milieu-, energie- en digitaal beleid en dat zij rechtstreeks toegang tot EU-financiering moeten krijgen op gebieden die onder hun bevoegdheid vallen.

9. Wij zijn voorstander van een Europese gezondheidsunie die de EU de nodige bevoegdheden geeft om snel te kunnen reageren op gezondheids crises, met inachtneming van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid.

10. Wij pleiten voor de vaststelling van een toekomstgerichte Europese plattelandsagenda die de integratie tussen stad en platteland verbetert en tot een duurzame revitalisering van plattelandsgemeenschappen leidt.

11. Wij raden de EU aan om gebruik te maken van de sterke banden die in de loop der jaren zijn gesmeed met lokale en regionale overheden in de nabuurschaps- en uitbreidingslanden, en om de rechtsstaat en goed bestuur van onderaf op te bouwen.

12. Om het vertrouwen van de burgers terug te winnen moeten we de werking van de democratie en de Europese waarden vernieuwen via onderwijs en burgerschap, met name voor jongeren en in grensoverschrijdende regio’s, waarbij kansgelijkheid dient te worden bevorderd.

Laten we samenwerken om ervoor te zorgen dat de democratie resultaten oplevert en om Europa dichterbij de mens

